СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК L. Ч. 73. Джерзі Сиtі, Н. Дж., середа, 1-го квітня 1942. No. 73. Jersey City, N. J., Wednesday, April 1, 1942. VOL. L.
ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

Британський Конвой з Допомогою для Советів Зістав Заатакований з Моря і Повітря в Арктичній Полосі - У Вашингтоні Створено Тихо-Океанську Военну Раду Для Кращого Переведення Военних Плянів на Пацифіку

ПОВСТАННЯ ТИХО-ОКЕАНСЬКОЇ ВОЄННОЇ РАДИ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт заявив, що у Вашинґтоні повстала Тихо-океанська Военна Рада, яка вже в найближчих днях має відбути наради в справі тих спільних проблем, які торкаються народів, заінтересованих у війні на Пацифіку. До тої Ради належать такі держави: Злучені Держави Америки, Велика Британія, Австралія, Нова Зеляндія, Голяндія, Канада й Китай. На наступних нарадах президент Рузвелт заступатиме на Раді Злучені Держави, амбасадар лорд Гелифекс Велику Британію, д-р Герберт В. Еват Австралію, Волтер Неш Нову Зеляндію, Т. В. Сунґ Китай, д-р Александер Лудон Голяндію та Гюме Вронґ як заступник канадійського посла Лейтона МекКарти, заступатиме Канаду. В заяві про створення цеї Ради президент Рузвелт сказав, що необхідним є, щоб народи заанґажовані у війні на Пацифіку узгіднили свої военні зусилля та співпрацювали тісно між собою в справі военної стратеґії.

Негайно по цій заяві президента, ґен. Маршал, шеф генерального штабу армії, говорячи на [illegible] Оборонній Раді, сказав, що першим мілітарним завданням Америки є „концентрація всіх сил для більшої офензиви в можливо якнайближчому часі".

1,500 АМЕРИКАНЦІВ В ЯПОНСЬКИХ ТАБОРАХ В МАНІЛІ

ВАШИНҐТОН. — Францис Е. Сейр, Високий Американський Комишинер для Филипин, оголосив список около 1,500 американців, яких арештували японці по окупації Манілі та яких держать під арештом. Міжнародній Червоний Хрест старається вислати там одного швайцарського горожанина, який був би там американським представником. Щойно через того представника можна буде встановити контакт з родинами увязнених. Ф. Б. Сейр сказав, що всякі намагання зкомунікуватися прямо з інтернованими американцями в Манілі є небезпечні, бо за такий звязок американських інтернованих чекалиб їх суворі репресії з рук японських окупаційних властей.

СЕНАТ УХВАЛЮЄ ПІДВИШКУ ВОЯЦЬКОЇ ПЛАТНІ

ВАШИНҐТОН. — Сенат ухвалив одноголосно піднести платню американського вояка та моряка з $21 до $42 в місяць. Цей законопроєкт, внесений сенатором Джансоном з Колорадо, піднесе кошти вдержання американської военної машини до $282,412,212 на рік. Підвишку дістануть також і старшини зарівно в армії як теж і маринарці. Найнищі старшини, цебто „секенд лютенант" (четарі) одержуватимуть $300 більше в рік, цебто $1,800.

БУРХЛИВІ ДЕБАТИ З ПРИВОДУ ВИСТУПУ ДАЄСА

ВАШИНҐТОН. — Комітет Даєса, що розглядає не-американську діяльність, був знова предметом бурхливої дебати в палаті послів, після того як його голова виступив з обвинуваченням 35-ох членів Военної Економічної Ради за про-комуністичну діяльність. Були такі конґресмени, що виступали проти тих обвинувачень, знова інші піддержували Даєса.

СІКОРСКІ ПОКИДАЄ АМЕРИКУ

ВАШИНҐТОН. — Ґен. Владислав Сікорскі попрощав в понеділок Сомнера Велеса, підсекретаря стейту, та зложив через нього подяку президентови Рузвелтови за цю поміч, яку дає Америка польському еміґраційному урядові. В Ню Йорку ґен. Сікорского приймали спеціяльним бенкетом, на якому був теж і Вендел Л. Вилкі. Відлітаючи до Канади, звідки виїде до Анґлії, Сікорскі заявив, що не Пацифік, а Европа, є головним фронтом в теперішній війні, бо Німеччина являється першим і найголовнішим ворогом Обєднаних Держав. Усі інші є лиш її сателіти, яких розбиття залежить від програ Німеччини.

ПЯТО-КОЛЮМНІСТИ В МЕКСИКУ ПІД КОНТРОЛЕЮ, КАЖЕ ПАДІЛЛЯ

ВАШИНҐТОН. — Езекеїл Паділля, міністер заграничних справ Мексика, прибувши на конференцію до Вашинґтону, заявив, що всі потенціональні пято-колюмністи та аґенти тоталітарних держав в Мексику є під державною контролею. Мексиканський уряд, казав міністер, слідить пильно за рухами підозрілих осіб так, що нема з того боку жадної небезпеки для держави.

ЗДЕРЖАНО ЯПОНСЬКИЙ АТАК В БАТААНІ

ВАШИНҐТОН. — Департамент війни додає, що японський атак на американсько-филипинські лінії в Батаан значно зменшений у своїй натузі, хоч воздушні рейди на прибережні фортифікації Манільського Заливу тривають постійно. Наступ на суші почався ще в неділю, одначе американські війська під командою ґен. Вейнрайта, відбили їх з великими для наїздника втратами. Щодо воздушних рейдів, то вони не є масовими як минулого тижня, але постійними, цебто кілька літаків постійно бомбардує американські позиції.

МЕКАРТУР ВИТАЄ ФИЛИПИНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА

АМЕРИКАНСЬКА КВАТИРА (Австралія). — Мануел Квезон, президент Филипин, прибув тут по 4,000-милевій дорозі, яку він виконав серед досить невиґідних обставин. Його привітав ґен. МекАртур, бувший командант Филипин, а теперішний вожд всіх аліянтських збройних сил на Південно-західному Пацифіку.

НІМЦІ НАПАЛИ НА КОНВОЙ, ЩО ПЛИВ ДО СОВЄТІВ

СТОКГОЛЬМ. — Німецькі ґазети пишуть багато про боротьбу, яку звели німецькі боєві кораблі і літаки з конвоєм, що плив з Америки до Советів, до порту Мурманська, везучи на собі повзи та іншу зброю. Німці кажуть, що їм вдалось затопити один більший і один менший транспортовий корабель. Зате [illegible] Кажуть теж, що їхні боєві кораблі випустили торпеди в напрямку британських кораблів, але внаслідок снігу годі було ствердити їх результат. Боротьба між британськими кораблями і німецькими продовжається.

ЛОНДОН. — Анґлійські звідомлення говорять про оживлену акцію поміж британськими і німецькими кораблями. Британці затопили чотири німецькі транспортові кораблі, які плили здовж данського і норвезького побережжя. Британці признали затоплення одного свого малого кружляка.

ЯПОНЦІ В ОКОЛИЦЯХ АВСТРАЛІЇ ПРИТИХЛИ

МЕЛБОРН. — Японська офензива в околицях Австралії зовсім притихла, бодай на якийсь час. Японці не проявляють тепер більшої акції ні на морі, ні в повітрі, ні на суші. Вони втратили перевагу в повітрі і та перевага знаходиться нині в руках Обєднаних Держав. Також не видно їх великих морських сил. Зливи в Новій Ґвінеї змусили японців відступити назад на двацять кілька миль з долини Маркгам, в якій були дуже добрі природні летунські майдани.

БОЇ БІЛЯ ТУНҐУ

ЛОНДОН. — Китайські війська відступили з околиць Тунґу і тепер бої перенеслись більше на північ, в напрямку Манделей. Китайці ще далі знаходяться у чисельній меншости один до трьох. Проте вони відступають поволи і завдають японцям великі втрати. Китайці закидають японцям, що вони уживають трійливих ґазів.

БОЇ НА СОВЄТСЬКІМ ФРОНТІ

БЕРН. — На советськім фронті далі відбуваються тяжкі бої. Німці держаться біля укріплених міст, а советські війська стараються їх відтяти від запілля. Вони вспіли відтяти німців у Вязмі, як теж у Харкові. Водночас вони повели наступ на німецьку армію замкнену в Старій Руси.

ВІД ВИБУХУ.—Сусіди пробують розпізнавати тіла людей, що згинули підчас вибуху 20 тон динаміту в каменоломі коло Істона, в стейті Пенсилвенії. Згинуло тоді на місці 31 осіб. Вибух чути було на 50 миль довкола. Врятувалися 16 робітників, що підчас вибуху були на дні 120 стіп глибокої ями.

ПРОПОЗИЦІЇ КРИПСА ПІД РОЗВАГОЮ ІНДІЙЦІВ

НЮ ДЕЛЬГІ. — Індійські провідники вагаються, що робити з пропозицією сера Стафорда Крипса. В засаді вони годяться з ними. Але деякі з провідників мають свої застереження. Магатма Ґанді відкинув ті пропозиції тому, бо вони вимагають активної участи Індії в війні проти Японії. А Ґанді є завзятий пацифіст противиться всякій війні, навіть у власній обороні. Провідник магометан, Джінаґ, заявив, що його всемузулманський конґрес вже застановлявся над пропозицією, але не приняв жадного рішення. Він вирішить справу в найближчих днях. Покищо Джінаґ висказав свої заміти до тих пропозицій. Магометани незадоволені, що обіцяні вольности прийдуть щойно по війні, а на час війни нема ніяких застережень. Також магометани бажалиб більших застережень у внутрішній конституції. Зате один з чільних провідників гіндуських націоналістів, Негру, приняв ті пропозиції і під тим оглядом явно поріжнився з Ґандім. Назагал, серед широкого гіндуського загалу, як теж [illegible] зиції принятi. Сер Стафорд Крипс виголосив через радіо промову і накликав Індію до приняття тих пропозицій. Якщоб індійці ті пропозиції відкинули, то ледви, чи в короткому часі британський уряд міг би видвигнути нові пропозиції, казав він.

ШКОДИ В СТ. НАЗЕР.

ЛОНДОН. — Британські літаки полетіли другого дня до французької пристані Ст. Назер, щоб оглянути ті шкоди, які вони поробили своїм наїздом попереднього дня. Показалось, що ті шкоди великі і наїзд був майже вповні вдачний. Мур і брами, які вдержували в рівновазі приплив і відплив моря, ушкоджені і тепер разом з відпливом вода буде втікати з пристані. Через те великі кораблі не могтимуть стояти в тій пристані. Ушкоджено теж ріжні внутрішні заведення. Щоб урухомити пристань для таких великих кораблів, як „Тірпіц" треба буде рік часу.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК У ВАТИКАНІ.

БЕРН. — Офіційний орґан католицьких властей у Ватикані, „Осерваторе Романо", приніс новинку, в якій говорить, що японський уряд звернувся до Папи Римського з проханням навязати дипльоматичні звязки з Японією. Папа згодився і ті звязки вже налаштовані. Першим японським представником у Ватикані є Кен Герада.

МОЖЛИВІСТЬ ДРУГОГО ФРОНТУ В ФРАНЦІЇ

ВІШІ. — Французькі кола побоюються, що з весною на їх територіях знов готова розгорітись війна, хоч у тій війні сама Франція не братиме офіційної участи. Є така можливість, що Британія і Америка, у відповідну пору, готові заатакувати німців на території Франції. Наїзд на знаменито боронену пристань Ст. Назер і успіх осягнений тим наїздом, на думку декого, є загравою до великого наїзду на цілу Францію. Хоч Франція при тім дуже потерпілаб, ледви чи французький загал не повітавби радо такого наїзду. Контрольовані німцями французькі ґазети дорікають урядови в Віші, що той не хоче співпрацювати з німцями. Уряд в Віші все стає неуступчивим супроти німців, як тільки німцям на фронті не йде дуже добре. В сучасну хвилю співпраця уряду в Віші з німцями натрапила на цілковито мертву точку.

МІЛІОНЕР ШОФЕРОМ ДЛЯ АПТИКАРЯ

СИДНЕЙ. — Син одних німецьких родичів в Америці служить тепер в американській армії в Австралії. Він є шофером для одного поручника, що в цивільнім житті був аптикарем. Підчас служби багатий син сумлінно виконує свої обовязки і живе так, як всі вояки. Але в вільних хвилях їде собі до міста і там заживає повним життям, на яке його стати.

ЯПОНЦІ ЗНУЩАЮТЬСЯ НАД ПОЛОНЕНИМИ

КУНМІНҐ. — Два голяндські старшини субмарин, які були попали в японський полон, втекли з того полону і розказали як з ними поводились японці. Всупереч міжнародним умовам японці пробували видобути з них військові тайни. В тій цілі вони напували полонених голяндців горівкою. Коли це не помогло, вони обіцяли їм веселу забаву в товаристві „гарних француженок". Коли й те не помогло, вони взялись до брутальних способів видобути ті тайни силою. Впродовж пятьох днів вони постійно випитували їх завдаючи їм ріжні фізичні муки та погрожуючи вічно розстрілом. Щойно коли й це не помогло, вони залишили їх в спокою.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Проблєма Імперії ч. 1.

Сер Стефорд Крипс, британський міністер і спеціяльний висланник до Індії, подав уже до публичного відома пропозицію британського уряду для розвязки питання відношення Індії до Британської Імперії, питання, що його здавна називають „імперіяльним питанням ч. 1."

Пропозиція є справді широка. Індія має ввійти в Британську Імперію як нова одиниця на становищі домінії, себто політичної одиниці з найширшою автономією, яку тільки можна погодити з приналежністю до Імперії. Вона має бути підлегла, як інші домінії, британській короні, але в кожному іншому згляді не має бути ніяк підлеглою, ні щодо своїх внутрішних, ні зовнішних справ.

Пропозиція є обмежена під кількома вглядами. Конституцію для Індії має виробити конституційний конґрес, вибраний на основі пропорціональної системи з ріжних частин Індії. Колиб котра частина Індії не захотіла згодитися на конституцію, так вироблену, вона буде могти від неї відступити, а тим самим не приступити до Індійської Домінії, а потім погодитися з Імперією за нове становище. Цю клявзулю вставлено в пропозицію на те, щоб вдоволити релігійні й національні меншини, що бояться майоризації. Та одначе це може стати перешкодою для приняття пропозиції більшістю.

Інше обмеження цеї широкої пропозиції відноситься до часу. Пропозиція доміняльного стану не має бути введена в життя негайно, але аж по війні. Хоча це є зовсім зрозумілим для людей, обізнаних з трудностями подібних конституційних творів, та для гіндуського населення, серед котрого 68 осіб на кожну сотку є неграмотні, це може видатися доказом несеріозности обіцянки.

Обіцянка доміняльного становища для Індії може бути сповнена аж по війні, не лише тому, що Британська Імперія занята тепер війною, але й тому, що ця війна тепер властиво вже ведеться таки в Індії. Якщо населення Індії не візьметься всіми силами до цеї війни, то може статися таке, що Індія не лише не дістане того, що їй Сер Крипс в імені британського уряду обіцяє, але вона сама стане частиною японської імперії, де вона певно не буде мати й таких прав, які вже тепер має.

Тому широка пропозиція британського уряду ставить за умову добуття для Індії становище домінії повну й безоглядну участь усіх частин Індії в війні Британської Імперії проти загребущих посягань держав оси. Добуття прав вільної людини залежне від повного сповнення обовязків вільної людини: боротися за свою свободу.

ВОЄННІ ІНФОРМАЦІЇ

Уряд Злучених Держав зобовязався подавати американському народові найменшу з воєнних новин, добрих чи злих, якщо їхня публікація не дасть помочи та втіхи ворогові.

Уряд видав через Комітет Воєнних Інформацій при Бюрі Фактів і Чисел обширну заяву про політику воєнних інформацій, включно з давно очікуваним рішенням відносно опублікования списків воєнних жертв.

Комітет заявив, що списки збройних частин, забитих у боях, будуть опубліковані, але під умовою, що преса і радіо не будуть оголошувати ціло-краєвих підсумків жертв, але обмежаться публікацією жертв, що походять з їх власних місцевостей.

Дальша обіцянка можливо повних інформацій, виявлена рішенням армії і фльоти співпрацювати на інформаційнім фронті так само як на боєвім є зроблена заявою, що начальник Штабу Армії та головнокомандуючий Фльоти Злучених Держав будуть час від часу видавати спільні бюлетени, які будуть „подавати авторитетні загальні огляди воєнної ситуації в ріжних районах війни".

Новини воєнної продукції так само як і військової чинности також обговорюються в заяві. Говориться, що Рада Воєнної Продукції буде публікувати Продукційні Комунікати „які дадуть змогу громадянству самому судити, чи продукційна програма робить задовольняючий поступ чи ні".

В заяві Комітету Воєнних Інформацій говориться:

„Ця політика є основана на повному переконанні, що **нарід демократії має право знати факти, все одно, чи вони добрі чи злі, бадьорі чи пригноблюючі.** З другого боку наш нарід охотно відмовиться від знання тих фактів, виявлення яких поможе ворогові нас побивати. Як є суперечка поміж значінням публичних інформацій та воєнної безпеки, робиться кожна спроба знайти таку форму публікації, щоб інформувати громадянство, а разом з тим звести воєнне ризико до найменшого. Ні під якими умовами уряд не опублікує новин, які є неправдиві. Ні під якими умовами уряд не затримує новин від опублікования на тій підставі, що вони є злі або пригноблюючі. **Коли новини свідомо затримуються, вони затримуються з причин воєнної безпеки".**

Заява пояснює, що у випадках акції на морі, новини про знищення американських боєвих кораблів будуть опубліковані тільки тоді, як це не буде виходити на користь ворогові. В кожному випадку публікації будуть затримані 48 годин від того часу, як Департамент Фльоти мав змогу почати повідомляти рідню.

Про ушкодження американських боєвих кораблів буде повідомлено, як ушкодження станеться на очах ворога, але про розмір шкоди, звичайно, не буде подаватись, доки шкода не буде направлена.

У випадках втрат торговельних кораблів, назва і тонаж кораблів, звичайно, не буде подаватись, а новини про втрати не будуть оголошені, доки не будуть повідомлені Департамент Війни, Морська Комісія та власники й доки рідні не дістануть повідомлення відносно жертв.

„Треба памятати" — говориться в заяві — „що подробиці про бій на морі тому мало, коли приходять скорше як за кілька днів, навіть тижнів по закінченню бою, бо радіосиґнали дають змогу ворогові негайно знайти місце перебування наших кораблів в боєвих районах".

Заява виясняє теж і часто дискутовану політику відносно новин про затоплення ворожих підводних човнів. Тоді як про знищення або ушкодження ворожих кораблів на поверхні води оголошується зараз, як тільки це підтверджено, новини, про затоплення або правдоподібне знищення ворожих підводних човнів є звичайно затримані з трьох причин: Поперше, трудність перевірення таких затоплень; подруге, затримання новин про затоплення підводних човнів має „прикрий психольоґічний вплив на ворога". А остання причина є та, що якщо ворог знає, що підводний [illegible] змо[illegible] негайно вислати другий на місце затопленого.

Новини щодо повітро-плавної чинности будуть згадувати американські літаки втрачені в повітрі, але про літаки, втрачені на землі, не буде негайного повідомлення. Причина такого розріжнення є та, що ворожим летунам тяжко перевірити шкоди, заподіяні літакам на землі.

Відомости відносно суходольних акцій будуть подаватись так повно і так скоро, як можливо.

„Де можливо" — говориться в заяві — „подібні інформації будуть включати ворожі жертви, заяву щодо анґажованих ворожих частин та позицій, здобутих або втрачених. Звичайно, не буде подаватись сили та розположень наших частин, бо це могло би дати цінні інформації ворогові".

Поміж головними новинами, які напевно будуть затримані, є пересування військ, кораблів та ближчі акції.

Продукційні Комунікати та інформації Морської Комісії відносно корабле-будівельної програми будуть мати місце поміж всіма іншими продукційними новинами. Особливі інформації, що торкаються уділення контрактів, розположення воєнної індустрії, запасів стратеґічних матеріялів та продукційних розкладів будуть затримані тому, що опублікования подібних новин було би великою допомогою ворогові.

НЕТАКТ

Нюйорський „Нови Сьвят" з 27. березня ц. р. приносить репортаж з Вашинґтону про те, що говорив польський премієр Сікорскі в польській амбасаді до 60 американських журналістів. Отже ґен. Сікорскі порушив цілий ряд справ, звязаних посередньо і безпосередньо з Польщею, а при тім не забув згадати „не злим, тихим словом" і про українців. Сказав, що „українці доконали масових мордів жидівської людности в трьох польських містах, в січни ц. р.".

Ґен. Сікорскі є премієром „нового польського уряду". Такого, що називає себе „демократичним" в противенстві до давних, що виглядали на фашистівські. Чи дійсно зайшла в новому уряді така зміна — не знаємо. На всякий випадок не видно її у відношенню до українського народу. Доказом цього може бути ось те обвинувачення про морди жидів. Бо коли були морди, то в котрих саме містах вони відбулись? І як це можливо, щоб у польських містах знайшлись українці? І скільки жидів вони вимордували? Чому і з чиєї намови? Та котрого саме дня?

Коли звичайний аґітатор, аґент чи навіть кореспондент повторяє такі вістки, то ми дуже тому не дивуємось і не вимагаємо такої точности. А-ле коли такі слова говорить премієр „демократичного уряду", та ще й в чужому місці, й в такі грізні часи як теперішні, то він повинен таки точніше сказати де саме це сталось. Він жеж сам мусів дістати ті інфорації з якихось достовірних джерел. Як теж повинен був ті інформації вповні провірити. А коли він подає їх американському народови не провірившн їх, то він тим поповнює нетакт, або просто обдурює американців.

Нас особливо цікавить, як це сталось, що українці знайшлись десь у польськім місті? Чи це якісь виселенці, завезені туди німцями? Чи якісь воєнні полонені? І скільки їх? Чому це все промовчується?

В тім самім „експозе" польського премієра подано також іще іншу „міністерську заяву", яка дорешти баламутить критичного читача, бо сказано ось таке: „Німці безоглядно екстермінують польську інтеліґенцію і польських патріотів. Але не можна знищити 35 міліонового народу". Світ знає, що сама польська статистика нараховувала в Польщі всіх громадян, включаючи жидів, українців, білорусів, німців і литовців, щось на троха більше як 34 міліони. Коли польський премієр Сікорскі їх усіх нині уважає поляками, то хай до поляків зачислить і тих, що в трьох польських містах поповнювали морди на жидівськім населенні. Тоді вийде, що це поляки поповнювали ці морди! Тоді буде принаймні якась льоґіка!

Зачисляти один раз усіх українців, що жили під Польщею, до поляків, та твердити, що польський нарід має 35 міліонів, а другий раз їх виріжнювати і приписувати їм жидівські погроми, це щонайменше лицемірство, яким пан премієр польської держави обдаровує гостинних американців. А як довго він не дасть доказів на те, що це українці допустились тих мордів, мусимо вважати його заяви за неправдиві, за пропаґанду проти українського народу.

Спорадичні жидівські погроми лучались впродовж історії майже в кожнім народі. [illegible], що якесь шумовиння й посеред української нації могло поповнити якийсь погром. Але такий погром, що його в який небудь спосіб можна булоб приписати українській суспільности, мусів би зрозуміло, статись на українських землях. Бували випадки, що чужі елементи наїздили на українські землі і там поповнювали огидні жидівські погроми. Таке було у Львові, 21. листопаду 1918 р., коли то польські леґіонери вимордували на краківськім передмісті Львова пару тисяч жидів та спалили багато їхніх будинків, серед них одну божницю. Подібне діялось на Великій Україні в 1919 р., коли банди Денікіна, на спілку з іншим місцевим шумовинням, виконували ріжні погроми. Подібне може й тепер діятись...

Нас цікавить іще друга сторона цеї заяви польського премієра. Чому саме в теперішню пору він уважав за відповідне в Вашинґтоні зробити на адресу всіх українців ось такий тяжкий, хоч і загальниковий закид? Вінжеж приїхав до Америри — як кажуть достовірні кола, та як це зраджує американсько-польська преса — щоб добитись від Америки помочі у признанні для Польщі її давних східних границь. Між Советами і Польщею в нинішню пору існують дуже гострі позакулісові тертя. На ті тертя натякнув навіть сам Сікорскі, коли сказав, що „після його повороту з Москви і підписанню советсько - польського договору в польсько - советських відносинах занотовано звижки і знижки". Ті слова „Нови Сьвят" уважав за відповідне подати грубшими черенками. А ми знаємо, що майже з правила, коли між Советами і Польщею відбуваються драчі, поляки прихильніше відносяться до українців. Чомуж тим разом слідний у поступованню поляків виняток?

Тяжко на це відповісти. Можливо, що поляки вповні вірять у вістки, подані недавно „Фундацією Пулаского", що українська справа в Вашинґтоні стоїть дуже добре; що серед урядових вашинґтонських кол чимраз виразніше зарисовується думка створення по війні сильної української держави і що тільки тактичні згляди здержують вашинґтонські кола про це отверто говорити.

Принзаємось, ці вістки, що їх поширяє Фундація Пулавского, нам самим невідомо. Дай Боже, щоб воно так було, але не маємо ніякої причини до такого великого оптимізму. З тругого боку, у відсутности іншого пояснення, можна припускати, що поляки щиро повірили в ті вістки і давай на них на свій лад протиділати. Бо так, як майже з правила поляки починають кокетувати з українцями, як тільки повстане сварка між ними і москалями, так само зправила вони миттю протиділають кожному міжнародньому починови, який міг би довести до створення української держави.

Роздавлений, прибитий, мордований, безсилий польський нарід, чи точніше його уряд, навіть в смертельних судорогах не визбувається жадоби панувати над українським народом. Він ні одним, хоч би найменшим словечком, не натаврував своєї попередної політики відносно українців. І хоч внутрі польські кола сильно розсварені й взаїмно обвинувачують себе за попередні помилки, проте панує серед них цілковита однозгідність щодо одної політики, щодо давлення і гноблення українців і жадоби загарбання українських земель. Ця жадоба в 1938 р. звязала тісно Польщу навіть з німцями. Вона нераз вязала їх теж і з давньою Росією. Проте та жадоба все давала такі противні для поляків висліди: чотири разів вони зазнавали розбору, а вже тепер самі починають говорити про пятий. Такий є білянс їхньої політики, опертої на хворобливій захланности і традиційній меґальоманії.

Кореанські Казки

ЗАКОННІ ТА НЕЗАКОННІ ДІТИ

Давніше й у Кореї були законні та незаконні діти. Та від якогось часу є вже лише законні. А сталося воно ось-як:

Один міністер не мав сина від своєї жінки. Згідно із законом мусів він адоптувати когось із свого роду, щоби передати йому свій маєток і свої права.

Вибір упав на братанка.

Того дня, як братанок мав одержати ті права, на те свято зійшлися всі славні люди, а навіть цісар. Аж тут у кімнату ввійшов міністрів син неправного ложа з вязкою прутів гостро затесаних.

Кожному з гостей дав прут і сказав: „Виберіть мені очі, коли я не є сином мого батька".

— Ти є мій син.

— То виберіть мені очі, коли мій кузин є сином мого батька.

— Він не є його сином.

— То чому ви хочете мене, сина мого батька, позбавити моїх прав?

— Так вимагає закон, сказали вони йому — згідно з законом ти незаконний.

— А може це не я є незаконний, а той закон?

— Все можливе.

— Хто пише закони? — спитав хлопець?

— Люди пишуть їх.

— А ви люди?

— Ми?... — Вони стали нараджуватися між собою, а потім сказали:

— Так, ми люди.

— Коли так, то це від вас залежить, щоби змінити незаконний закон — сказав хлопець.

А цісар додав:

— Хлопець зовсім не такий дурний, як здавалося би, Ми дійсно могли би змінити несправедливий закон. .

ПРО ЧЕСНУ ЖІНКУ

У цісарському замку від непамятних часів є камяний стіл. Раз, простісенько з неба, впала на цей стіл чарка вина. Цісар хотів підняти її, та не міг. Казав прикликати міністрів, та вони також не могли піднести. Тоді цісар дав їм три дні часу, щоби відгадали цю загадку. Колиж не відгадають, скаже повідрубувати їм голови.

На щастя поступив до сеулу якийсь ворожбит. Він знав дати раду.

— Цю чарку може підняти лише така жінка, що ніколи не зрадила свого чоловіка.

Дали про це знати цісареві. Він приказав прикликати до замку всі невинні жінки.

Коли Юн-Дзянан довідався про те, зрадів дуже.

— Хай тепер усі бачать — кричав він серед дороги — що я одинокий в усій країні маю вірну жінку.

Одначе його сестра сказала йому:

— Я також розуміюся трохи на ворожбитстві і звертаю тобі увагу, що те все то лише засідка. В дійсности вони шукають жінки, якої чоловік є її девятим любовником.

— То воно так?! — здивувався розчарований Юн.

І він пішов до своєї жінки та сказав їй сумну новину.

— Найважніше, як кажуть, те, що цісар приготовляв якийсь коштовний дарунок. Ми за одним махом могли забогатіти. Все йшло так гарно, аж нараз показуєтьєя, що то шукають жінки, яка рівночасно любить девять мужчин.

— А бонни це також мужчини? — спитала жінка нерішучо.

— Так... та чому ти питаєшся?

— Можеш бути спокійний, ми дістанемо той дарунок.

— Якжеж це?! — заревів чоловік. Та в тій хвилині ввійшла в хату його сестра і він замовк, щоби вона не бачила скандалу. Одначе сестра взяла його на бік і сказала, що вона вивідалася тепер інакше. Воно таки є так, що шукають такої жінки, яка ніколи в подружі не зрадила свого чоловіка.

Оповідання мовчить про те, що Юн-Дзянан пізніше вчинив із своєю жінкою, та правдою є, що він, як усі розумні чоловіки, ніколи не чванився чеснотою своєї жінки.

Тимчасом прийшов визначений день. Вулиці та площі Сеулу заповнилися замужними жінками. Вони перед небом і людьми хотіли доказати свою невинність.

Також Юнова жінка була між ними, та в сутолоці не могла дістатися наперед. Вона лишилася в темній бічній вуличці.

Коли цісар пробудився та довідався, що всі замужні жінки зійшлися, зрадів дуже, що в його державі процвітає так чеснота.

Та коли вже дійшло до того, ніодна не хотіла приступити до стола, а хотіла чергу відступити іншій жінці. Так то і цісарева могла прийти на чергу... могло прийти до бунту. Аж тут зявилася якась стара жінка в білій одежі (жалібна краска).

Вона відважно перейшла посеред юрби, підняла руки вгору та сказала:

— Боже, ти свідок моїх слів! На девятнацятому році я була вдовою. Я не зломила присяги мому чоловікові ні за його життя, ні після його смерти.

Вона підійшла до стола й узяла рукою за чарку. Чарка нахилилася на бік, усеж таки держалася стола.

Вдова призадумалася.

— Правда! — сказала вона. — Раз у життї стрінула я якогось гарного чоловіка і я забажала його.

Потім вона знову приступила до стола і могла піднести чарку. Вдова дістала вартісний дарунок. Та інші жінки заперечували це й говорили:

— Ми не знали, що цього, що котра бажала, не рахується.

(Кінець).

Східній кінець Бразилії є около 1,800 миль віддалений від порту Дакар, на західнім побережжі Африки.

В Арґентині всі мужчини-громадяни мають голосувати при кожних виборах. Якщо вони занедбують це зробити, тоді їх за те тяжко карають.

ЛИНДБЕРҐ ПРАЦЮЄ У ФОРДА.

ДІТРОЙТ (Міш.). — Чарлз А. Линдберґ працює в характері інжиніра в „Форд Мотор Компані", яка виробляє великі бомбовики для Америки та її аліянтів. Перед принаттям цеї позиції Линдберґ був в департаменті війни у Вашинґтоні та запитував, чи згаданий департамент не має жадних застережень щодо цього заняття. Коли одержав позитивну відповідь, повідомив дирекцію фабрики, що приймає працю.

НА РІЖНІ ТЕМИ

КРАЇ БЕЗ РАДІЯ

Д-р Луіс Кінтаніля, радник мексиканської амбасади в Вашинґтоні, в своїй радіовій промові про відносини між американськими краями підчеркував значіння демократії як одинокої форми правління, що дає чесні запоруки народного добробуту, а потім доказував, що гарні відносини між американськими краями можуть бути оперті тільки на загальному піднесенні рівня життя всего населення в кожному краю.

Ці всі загальні твердження можна би приняти, одначе, коли він почав між признаками рівня життя вичисляти радія, то тут уже багато людей може з ним не погодитися.

Що радіо належить до рівня життя, правда, але чи набуття радія неминуча потреба піднесення рівня життя? Чиж нема радіових авдицій, що їх для добра культури і для рівня життя треба би прикоротити?

І чи не бувають радіові авдиції, без яких відносини між людьми, народами й краями були би кращі?

ОСТОРОГА ПЕРЕД ПЛИТКОСТЯМИ

Мексиканський диплбомат остерічав перед небезпекою, яка може вийти з того, що в одному краю рівень життя є вищим, ніж у другому.

Він радив дивитися відкритими очима на цей факт, а не закривати його, а замісць цього пускати звичайні плиткости про академічний інтер-американізм'

„Інтер-американізм" це очевидно інтернаціоналізм між американськими народами, чи державами. Слово „академічний" не вжите тут в значінні чогось, що відноситься до академії, школи, а в дальшому значінню, а саме чогось, що значіння тільки в школах, книжках, науці, а не в практичному житті. Ціла фраза дипльомата осуджує звичайні, але плиткі балачки нібито вчених людей про відносини між американськими народами, чи державами.

За цей осуд плиткости нібито вчених балакунів можна мексиканському дипльоматові бути справді вдячним. Варта би, щоб такі балакунства осуджувано не лише в відносинах між народами, але й в кожному народі, щодо відносин між верствами, групами та поодинокими людьми.

НЕДОСТАЧА ОСВІТИ

На річній конференції „східно-стейтового союзу професійних шкіл для учителів", що відбулася в минулому тижні в Ню Йорку, піднесено багато хиб теперішнього шкільництва, які показалися від втягнення Америки в с[illegible]ову війну.

Війна саме ставить перед населенням і урядом потребу виконання певних, докладно означених цілей і завдань. Тепер рахується не те, що про такі справи гарно говориться, але як хто справно вміє завдання виконати.

І тому не диво, що й школи починають мірити своє навчання власне цею справністю, з якою школярі вирішують певні практичні, конкретні завдання. Наприклад, у політичному навчанні вже не рахується, як хтось там гарно віддеклямує знеслі засади демократії, але як справно він розвязує політичні питання дня.

ВІЙНА Й БІЗНЕС

Ось практична нагода для розвязки практичного питання станула перед мешканцями містечка на Лонґ Айленді, що від озера зветься Лейк Ронконкома. Це містечко, що живе з літніх туристів, передбачує вже тепер утрату бизнесу в це літо внаслідок зменшення автомобільного руху. Кількох провідників місцевого бизнесу скликує збори в цілі найдення засобів для перемоги труднощів.

Як на цих зборах найдуться розумні люди, то вони візьмуть під увагу умовини, які заіснували через війну. Якро одначе на зборах найдуться нерозумні люди, а ще до того з гарячим серцем, то вони готові язиками вимолотити тих, що скликають збори й шукають заради на труднощі.

Оповідав один американський фільмовий фотоґраф, що брав участь у виправі природників до гарячих країв Африки, що коли вони фотоґрафували з укриття родину львів, зібраних коло підсуненої їм фотоґрафом туші зебри, а льви поводилися спокійно, він, фотоґраф, став у них шити з котапульки горошинами дробу до рушниці; негайно льви почали один одного дерти пазурами й рвати зубами. У гніві вони й не помічали, що не їх товариші винуваті за їх біль, а хтось зовсім інший з боку.

ОСВІТА Й ПРОВІД.

О. Тамас Дж. МекКолен, предсідник „ради оборони" при університеті Св. Івана в Брукліні, виголосив на перших зборах „студентської оборонної ради" університету промову про ролю студентів у війні.

Студенти університетів, котрі дістали вишкіл заняти місця провідників в світі, — говорив священик, — повинні перебирати той провід, де й коли би цього не вимагала потреба.

Це добра порада, щоб освічені люди перебирали провід, одначе не все так легко освіченим перебрати провід, коли їм приходиться вести неосвічених. Буває, що сліпі даються вести не видючим, навіть не однооким, а сліпим.

ЗМУЧЕННЯ Й ПРАЦЯ

Проф. Чарлз В. Лакейлейд сказав на тій самій конференції, що змучення від війни може мати такі самі наслідки як смертельна недуга.

Мовляв, змучення може прибрати небезпечні для здоровля форми не лише внаслідок завеликої праці. Попри перепрацьовання причиною смертельного змучення може бути ще й страх, головно страх загальний, паніка, поляка.

Замітка професора кидає цікаве світло на погляд простих людей, що нібито страх це один з кращих засобів виховування людини. Виходило би, що страх не лише не є засобом виховання, але просто вбивством людини.

ЛІДЕР І ДИНАМІКА.

Щоби не брати на свої плечі відповідальности за те, скільки мається платити робітникам за звичайні роботи, провідники юнії автомобілевих робітників скликали спеціяльну конвенцію для тої справи. Один з провідників тої юнії закинув публично ґрупі Джана Луиса, що вона розкриває деякі юнійні відділи.

„Луис був динамічним провідником," говорив цей урядник, „як довго він ішов в доброму напрямі".

Замітна поправка до вимоги, щоб лідер був динамічний: на що придасться динаміка капітанові корабля, коли він взявши в руки керму корабля, покерує його на кручі й скелі?

Тиждень Війни

(Виготовлено Бюром Урядових Звітів, перекладено та роз повсюджено Загальною Радою Американської Єдности).

Президент Рузвелт призначив 6. квітня Днем Армії та звернувся до народу позначити той день твердою постановою „не оминути ні одного зусилля, що може спричинитися до скорого творення зброї і запасів конечних для нашої народної армії..." Він казав: „Ми провадимо нашу найбільшу війну, війну, яка зачепить життя кожного з нас... Ми виграємо цю війну, як ми вигравали кожну війну, яку провадили..."

Секретар війни Стимсон оголосив, що армія вишколить 100,000 мужчин і жінок для цивільної праці, як механіків до направок, інспекцій в урядових арсеналах і т. п. Мужчини повинні бути поза віком, зобовязуючим до військової служби. Аплікації можуть бути зроблені в кожній місцевій Комісії Цивільної Служби. Нижча палата ухвалила та відіслала до сенату законопроєкт про створення Добровільних Військових Помічних Корпусів з жінок у віці від 21 до 45 літ.

Командир сухопутних частин МекНейр подає, що армія поширює свої теперішні 9 корпусових районів до 11, аби улекшити керування 32 піших дивізій з 15,300 вояками у кожній. Командир МекНейр казав, що вибрано місце „на захід від річки Колорадо" для вишколу військ у модерній пустельній війні. В Медисон, Вилс., створено Військовий Інститут для провадження кореспонденційних студій в більше як 65 академічних курсах для військових, які мають щонайменше чотири місяці активної служби.

Асентирунок.

Директор асентирунку Герши, обмежуючи увільнення з кляси 2-А, наказав місцевим комісіям відкласти на бік міркування про „самі зручности та втіху" у рішеннях звільнення осіб, потрібних для „громадського здоровля, безпеки або інтересів". Місцеві комісії почали роздачу квестіонарів на чотири сторінки про заняття, щоб дістати для Американського Посередництва Праці та інших агенцій нові інформації про професійну підготовку мужчин зареєстрованих 16. лютого.

Президент встановив 27. квітня днем реєстрації всіх мужчин у віці від 44 до 64 включно. Директор Герши казав, що з розвитком війни увільнення від побору буде залежати більше від того, чи цивільне заняття особи є необхідним для воєнного зусилля, ніж від того, чи має він кого на утриманні.

Пайкування.

Бюро Адміністрації Цін подає, що окремі особи або родини будуть реєструватись для одержання пайкових книжок 4, 5, 6 та 7 травня в публичних школах. Комерційні споживачі — 28 та 29 квітня в гай скулс. Ввесь продаж цукру буде стримано в країні в північ 27. квітня приблизно на 10 днів. Один член родини може зареєструвати цілу родину. Кожна особа дістане воєнну пайкову книжочку з 28 марками.

Координатор нафти Ікес казав, що карткова система на ґазоліну за шість тижнів замінить теперішнє обмеження на 20 відсотків доставки ґазоліни в 17 східних стейтах, Вашингтон, Ореґон та Колюмбійськім Дистрикті. Рада Воєнної Продукції заявила, що нові машини до писання, які будуть вироблені протягом решти 1942. року, підуть для армії, фльоти та інших урядових аґенцій. Бюро Адміністрації Цін буде розпреділювати для цивільного вжитку запаси нових машин, які є тепер у продавців.

Продукція і переведення.

Голова Воєнної Продукції Нелсон казав через радіо, що продукція літаків зросла на 50 відсотків з часу Перл Гарбор, „але це не є підставою для невиправданоого самовдоволення... Ми не є ніде близько наших завдань..." Секретар торгівлі Джанс подає, що Корпорація Оборонних Закладів замовила до 7. березня будовання більше як 700 закладів. Він казав, що уряд видає $600,000,000 на будовання фабрик для виробу синтетичної ґуми.

Пароплавство.

Секретар фльоти Накс казав, що з більше як 1,000 кораблів, які відплили з Ню Йорку до південних портів та дотримувались наказів фльоти щодо спеціяльно визначених шляхів, тільки пять було затоплено. Він казав, що Прибережна Сторожа, яка охороняє портові установи, збільшується від 35,000 до 60,00, та що велика кількість патрольних кораблів додається до цілого Атлянтійського побережжя, Морська Комісія подає, що її програма продукції „кораблів Свободи", що тепер переводиться вимагає випуску 1,488 нових вантажних кораблів для воєнної служби на кінець 1943. року.

Летунство.

Президент зажадав від Конґресу понад 8 біліонів долярів для поширення військового повітро-плавства купівлею 148,000 літаків в 1942, та 43 р.р. Адміністрація Цивільного Летунства подає, що її централя в Гюстон, Текс., скоро буде випускати клясу пілотів кожних 10 днів для команди повітро-плавних доставок. Бюро Освіти та Адміністрація Цивільного Летунства оголосили пляни ціло-краєвої програми летунської освіти в початкових та середних школах.

Радіо-передачі з боєвих фронтів.

Департамент війни подає, що кожної неділі, від 3.30 до 4:30 пополудні, починаючи з 5. квітня, будуть передаватисі по радіо, через Ен Бі Сі серії „Військових Годин". Вони будуть звязувати вояків збройних частин, що бються заграницею, з мешканцями цеї країни. Програма має на меті розвивати зрозуміння воєнних і моральних питань. Це буде перший раз в історії Злучених Держав, що армія буде влаштовувати й доглядати радіо-програму для досягнення воєнного завдання.

Праця.

Президент Рузвелт казав, що брак робочих рук почне розвиватись правдоподібно на осінь, хоч тепер є досить людської сили для воєнної індустрії. Президент заявив, що ніде в країні нікому не заборонено законом працювати більше ніж 40 годин на тиждень. Голова Ради Воєнної Продукції Нелсон, промовляючи до провідників КЮ у Вашингтоні, закликав робітництво відмовитись на час війни від подвійної заплати за працю в неділі і свята.

Президент наказав Зарядові Оборонної Транспортації перібрати через страйк залізницею компанії „Толідо, Піорія енд Вестерн Рейлрод" та керувати нею „для успішного провадження війни". Президент це зробив після того, як заряд залізниці відкинув повторні вимоги уряду піддати справу страйку на арбітрацію. Секретарка праці Перкинс казала, що з 15 міліонів робітників, що будуть приняті на працю у воєнних індустріях до наступного січня, коло одної третини будуть жінки.

Першенство й розпреділення.

Рада Воєнної Продукції наказала фабрикантам машин для домашнього прання затримати продукцію на 15. травня та фабрикантам певних автоматів до продажі, музичних автоматів та інших забавових машин — на 1. травня. Рада наказала продавцям мужеського та хлопячого одягу не робити відворотів внизу штанів після 30. березня. Було уділено першенство на матеріяли, потрібні на утримання та направу існуючих огрівачів на фармах, резиденціях, в канцеляріях та мешкальних будинках. Рада зменшила вагу металевих плит для стейтових і місцевих лайсенсів на авта на 10 відсотків тої ваги, яку вживали протягом року, кінчаючи 1. липня.

Ціни.

Дерпатамент праці подає, що кошти прожитку на 15. лютого були 113 відсотків пересічних за 1935-39 та майже на 15 відсотків більші ніж в серпні 1939. ОПА встановило сталі ціни на ґазоліну для ґазолінових стацій в 17 східних стейтах, Вашингтон, Ореґон та в Колюмбійськім Дистрикті на рівні пересічних цін на 13. березня. Шікаґовський Федеральний Суд засудив 101 торгівців, виробників та поставщиків сиру за порушення федерального протитростового закону.

Чужинці.

Президент встановив Заряд Воєнного Переміщення, щоб дати можливість особам, виселеним з воєнних районів, добровільно вступити до корпусів праці на час війни. До Білого Дому відіслано законопроєкт про наложення грошевої кари в сумі $5,000 та увязнення на рік тих осіб, що порушують розпорядження у воєнних районах.

Воєнний фронт.

Ґен. МекАртур в супроводі штабних старшин, пробився через японську бльокаду та перебрався з Батаан до Мелборн, Австралія, щоб перебрати головну команду частинами того району, включно з Филипинами. Ґен. Джонатан Вейнрайт заступив ґен. МекАртура в командуванні американським військом в Батаан. Ґенералісімус Чанґ Кай-шек призначив ґен. армії ЗД. Джозефа В. Стилвела командантом Пятої та Шестої Хінської Армії, що оперують з британськими частинами в Бурмі.

(„Тиждень Війни" підсумовує інформації, взяті з урядових джерел про важні події тижня до понеділка, 23. березня).

КИТАЙЦІ БУДУЮТЬ ДОРОГУ.—Китайці промощують дорогу через ґраніт з Китаю в Індію. Про труднощі цеї будови свідчить факт, що досі коло 7,000 робітників згинуло на цій дорозі крізь гори Гімаляї, впавши в пропасти аби згинувши від простуди й недуг.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

Boyan Choir and Celebrated Tenor Give Stiring Concert

Capacity Audience Enjoys Tuneful and Unusual Program—Ovation for Auburn Singers, Director Orlyk, and Recitalist M. Holynsky

A packed auditorium last night greeted Auburn's popular Choir „Boyan" and its distinguished guest soloist, the opera star Michael Holynsky. The Rev. Dr. William E. Cowen welkomed the audience with remarks appreciative of all that the choir has contributed to the city's musical life, explaining that nineteen of the men who have sung with it before are now serving Uncle Sam in the armed forces. The fourteen stalwarts who remain were able to hold their own with the thirty members of the soprano and alto sections, however, and the ringing harmonies of both Ukrainian and American songs proved completely satisfying to music-lovers from all parts of the city and nearby towns.

The singing of national anthem by the choir alone was an experience which compensated for not being invited to join in, and the same thing held true for "God Bless America", which was the final number.

Being held in Central High School, the concert was preceded by the Board of Education's air raid directions, which were read by a trustee of the parish of SS. Peter and Paul, Andrew Chowaney. When it came time for the soloist's appearance, Mrs. Vera Lysiak, wife of the pastor, graciously introduced him and his Auburn accompanist, Miss Mary Day. She told of his successes in Canada, to which he returned today to give 18 concerts.

Mr. Holynsky's voice, a tenor robusto of authentic operatic power and flexibility, was wasted upon nothing light and frivolous. He chose from classic opera arias from the more tragic moments of the plot, and his Ukrainian songs dealt with the majesty of Nature, the sadness of separation, the heroic deeds of the Cossacks, and the solemnities of worship and adoration. One wished he might be heard here in his chosen role, with scenery, costume, and setting of some spectacular production. He responded to a number of encores, and was presented with a large basket of daffodils and snapdragons by one of the attractive and formally-gowned ushers.

Professor Constantine Orlyk again showed those qualities of leadership which a director must have who would hold young people to a rigorous rehearsal schedule (twice a week, other choirs please note), and still keep them smiling. In two delightful numbers he himself carried the solo part in most sympathetic tenor, as well-disciplined as his choir itself.

The picturesqueness of the ensemble, as always gorgeous in its coloring, was further enhanced by a device which coordinated brightor lighting with forte passages, and dimmer with the diminuendos. In the second part of the program the choir adopted regular formal attire, and proved equally charming so far as the girls in their delicate pastels were concerned. (The men are decidedly more romantic in their embroidered shirts, with their arms folded!) But the singing was the main thing, and whether in a song to the Blessed Virgin or a rollicking dance song, the effect was inspiring "What am I going to do if the boys don't like me?" and "Mother, it's time I was married (Lover, come closer)" were songs which lost none of their gaiety aud sentiment though the words were unintellibible to many in the audience; and no one could fail to get the picture in the lovely, peaceful "Carol Song."

Soloists from the choir were Miss Stephanie Mryglot, Miss Helen Lepak, and Mrs. Constantine Orlyk, all of whom possess unusual voices, and received hearty applause. Including encores, at least 23 numbers were presented by this fine choir and its talented guest, Michael Holynsky.

(THE CITIZEN ADVERTISER, Auburn, N. Y., Wednesday, March 25, 1942).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ОДИН ЛИСТ З СИБІРУ.

Інж. Володимир Малевич надіслав нам листа, одержаного з Сибіру, від своєї сестри, що була одружена із славним українським артистом Юрчаком. Совєтська влада, як „визволила" Галичину застала ту старушку разом з її донькою, українською вчителькою, на Сибір. Досі не знати, що сталося з мужем доньки, теж учителем. В листі читаємо: „Находжуся з донькою і внуком... донька учителька працює в колхозі..." Хоч з листа пізнати, що голодують, просять тільки вістки від брата, чи ще він та рідня живі...

ПОВІТРЯНІ ЛІНІЇ ДО АВСТРАЛІЇ.

МЕЛБОРН. — Американсько-австралійські власти створили повітряну лінію, якою доставляють до Австралії з Америки боєві літаки. Подібно як до Англії велику кількість літаків Америки доставляє повітрям, так і до Австралії тепер велика частина літаків пливе не кораблями, але повітрям, гнана власними силами.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ТОРОНТО, ОНТ.

Вибрано Комітет Купна Дому для виховання дітей в дошкільному віці.

На спеціяльному засіданні управ усіх відділів У. Н. Союзу в Торонто, яке відбулося вечером дня 13. березня в офісі 432. відділу під числом 300 Беторст улиця, вибрано Комітет Купна Дому для виховання й передержування дітей в дошкільному віці, якого вже давно бракує українцям у Торонто.

До Комітету були вибрані такі громадяни й громадянки: На почесного предсідника вибрано о. каноніка П. Каменецького, на предсідника В. Багана, на його заступника Я. Ковальчука, на рекордового секретаря В. Гірняка, на його заступника панну О. Дутку, на фін. секретаря Ю. Романика, на касієра п. Годованського. До провірної комісії вибрано п.п. Назаравича, Д. Захарчука й паню Е. Романик. Всі інші члени поодиноких зарядів відділів У. Н. Союзу в Торонто входять також до складу так званого Ширшого Комітету.

Вибраний Комітет Купна Дому вірить, що все громадянство міста Торонта піддержить започатковане ним діло й поможе матеріяльно своїми жертвами довершити купна величавого дому під садок для українських дітей в дошкільному віці.

На свойому найближчому засіданні Комітет виготовить плян, як здобути потрібні фонди, щоб набути вже завдаткований дім, а також і виготовить всі пляни до масового віча, яке задумує він влаштувати в дуже скорому часі в найбільшій українській салі міста Торонта. Приступаючи до праці, Комітет покладає багато надій на членів відділів У. Н. Союзу в Торонто у вірить, що вони не лише постараються зложити свої поважні суми на ту ціль, але також і піде зо Збірковими Лістами до всіх українців міста Торонта. Бо дім цей буде приютом для всіх українських дітей, які будуть жити в місті Торонто.

Велике й дуже потрібне діло перебрав цей Комітет на себе з тією вірою, що всі поможуть йому виконати його! Тому на цьому місці просить Комітет жертвувати на ту ціль всім тим, які прийдуть до українців зо Збірковими Лістами, на яких буде підписаний комітет. Членство відділів У. Н. Союзу в Торонто зробило вже великий початок для загального добра всіх українців міста Торонта й тих, які приїдуть до нього! Ідітьже всі його слідами й тим самим поможіть своїми лептами довершити купна цього дому!

Про потребу купна цього дому й значіння його для нашої майбутности довідаємось ширше на Масовому Вічу, яке відбудеться з цієї нагоди в дуже скорому часі. Слідіть за оголошеннями і приходіть масово на це віче.

ЗА КОМІТЕТ КУПНА ДОМУ:
В. Баган, голова;
В. Гірняк, рек. секр.

НАНТИКОТ, ПА.

Пращають молодого вояка.

В неділю, 8. березня ц. р. нантикотська українська громада при церкві св. О. Николая пращала свого предсідника п. Петра Калинського, сина Василя й Анни Калинських, який був покликаний до американської армії. Петро Калинський, якого родичі вже роджені в Америці, може бути взірцем для українсько-американської молоді. За останніх пять літ він був предсідником церкви, працював та старався для її поступу. Був рівнож дуже активним в народньому житті, брав участь в представленнях, концертах та є членом Українського Народного Союзу. То й не диво, що п. Калинського полюбила ціла громада.

З нагоди покликання його до війська, наше сестрицтво зорганізувало гостину, якою занялася пані Катерина Серновська. Було багато місцевих і позамісцевих гостей, а серед них о. М. Кузьмак з Гановер. Товстместром був о. Микола Лізак, наш парох. При обіді обслугували молоді дівчата. По вступній промові о. Лізака, довшу промову виголосив о. М. Кузьмак. Він сказав, що родичі п. Калинського повинні бути горді з того, що вони виховали такого сина, що їде під американським прапором захищати Америку. Інші промовці бажали п. Калинському добрих успіхів в армії. Предсідниця клюбу „Вікторі", якого він був організатором, пані Марія Серновська, виголосила зворушливу промову та вручила йому дарунок. Від громади рівнож вручено йому дарунок, а наш парох дав йому молитовник. Вся ця сцена була дуже зворушлива та повна теплого, братерського чуття.

Опісля заряджено збірку, що принесла $25, які розділено так, що жертвовано $20 на Американський Червоний Хрест, а $5 на часопис „Шлях". Відспіванням „Многая літа" закінчено цю дійсно милу й сердечну гостину.

Присутна.

СВАРКА МІЖ РОБІТНИЧИМИ ПРОВІДНИКАМИ.—Надзвичайний конгрес Конгресу Промислових Організацій в Вашингтоні вирішить відай питання, хто має далі кермувати організацією, чи Филип Морей, теперішній президент, чи Джан Л. Луис, бувший президент Конгресу Промислових Організацій, а тепер предсідник майнерської юнії.

YOUR ARMY

(This is the forty-fourth of a series of articles prepared by Army Information Service, 90 Church Street, New York City, covering the history of the Army and giving facts and figures on its organization.)

The Selective Service Act of 1940 was designed to provide the United States with an Army of sufficient size to protect the mobilization of the man power and economic resources of the country for an all-out effort in the event of hostile attack, and to provide, after the first year of the act's operation, a steady flow of trained soldiers into a national reserve. The passage of this act marked a departure from the traditional policy of waiting until hostilities started before commencing organization of the nation's man power for defense. The act was based on the fundamental principle that among a free people all able bodied male citizens are in duty bound to take arms in the defense of the people's rights and liberties.

These able bodied citizens constituted the "Militia," and the liability of the militia for military service was so taken for granted by the Founding Fathers that the framers of the constitution did not bother to define their use of the word. The concurrent obligation of the members of the militia to absorb the training necessary to enable them to discharge their duty acceptably was so obvious that this, too, was taken for granted by the framers of the constitution. Article II of the Bill of Rights disposes of the question tersely — "A well-regulated militia being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear arms shall not be infringed."

The arms adequate for the defense of the nation when the Bill of Rights was written—except for artillery, and the horses necessary for artillery and cavalry—could be kept conveniently in the home. The weapons created by the machine age had not been dreamed of. So, in spite of the unhappy experiences of the militia when they faced trained troops, the pioneer-planted notion that the citizenry could "spring to arms" persisted long after the conditions which created it had disappeared.

The passage of the Selective Service Act was, in fact, a formal recognition by Congress that the mechanical age had superseded the frontier period. Tanks, airplanes, chemical-warfare equipment, grenades, mortars and bulky automatic weapons cannot be kept in the home. Nor can training in the handling of combat vehicles be given on Main Street, in a city playground or a village park. Skills once developed, however, can be quickly restored by refresher courses. Congress recognized this and provided, in the Selective Service Act, that citizens once trained should be available in a reserve for so long as they reasonably might be expected to be physically fit for active military service.

Subsection C of Section 2 of the Selective Service Act provided that each man "after the completion of his period of training and service . . . shall be transferred to a reserve component of the land or naval forces of the United States; and until he attains the age of forty-five, or until the expiration of a period of ten years after such transfer, or until he is discharged from such reserve component, whichever occurs first, he shall be deemed to be a member of such reserve component and shall be subject to such additional training and service as may now or hereafter be prescribed by law: Provided, that any man who completes at least twelve months training and service in the land forces . . . and who thereafter serves satisfactorily in the Regular Army or the active National Guard for a period of at least two years, shall in time of peace, be relieved from any liability to serve in any reserve component of the land or naval forces of the United States and from further liability for the training and service under subsection B (of the Selective Service Act—Ed.) but nothing in this subsection shall be construed to prevent any such man, while in a reserve component of such forces from being ordered or called to active duty in such forces."

In accord with the policy of providing as large a trained reserve as possible at the earliest moment and establishing a steady flow of trained personnel into this reserve, the War Department, about 15 months after the Selective Service Act became operative, began discharging men above the age of 28 and replacing them with men under that age, even though those beyond the age of 28 had not received a full year of training. This procedure established the nucleus of a reserve which could be expectd, in the course of a few years to make available several millions of reserves for a national emergency. Not the least of the advantages of this system lay in the fact that the men returned to civil life after their period in the Army of the United States, had been indoctrinated with a sense of some of the personal responsibility of the individual citizen for the security of the nation.

The extent to which this indoctrination had succeeded was demonstrated on December 7—after Japan had attacked the United States Naval Base at Pearl Harbor, T.H. without warning. Within a few hours after news of the attack had been broadcast by radio Army agencies throughout the country received thousands of calls from men who recently had been discharged from service and placed in the reserve. These reservists did not inquire whether or not they might expect to be called back into the service. All they wanted to know was where they should report—and when.

With the forcing of war on the United States by Japan the first fruits of the Selective Service Act were garnered. For the finrst time in its history the nation entered a war with upwards of a million and a half soldiers under arms. It also had a small reserve, composed of those over the age of 28 who had been discharged to make room for trainees. With such a force, adequate to provide security while the nation prepared to exert its full might in an all-out effort, the government was able calmly and deliberately to make plans for offensive action which is the only positive defense and the only guarantee of decisive victory.

ГОТОВІСТЬ БРИТІЙСЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ

ЛОНДОН. — Британські залізниці всеціло приготовані для можливого наїзду німецьких збройних сил. Головні залізничі бюра, здовж цілої англійської сітки, є поховані під землею. Стоять вишколені робітники по всіх точках, які готові кожної хвилі направити ті шкоди, які можуть нанести залізничому щляхови ворожі бомби, або парашутисти. Також здовж шляхів лежать матеріяли потрібні для направи шляхів.

ГУМОВІ ЧОВНИ.—Ці гумові човни, які можна надути повітрям за 40 хвилин, демонстровано на недавних вправах у Форті Брег, Норт Каролайна. На горішній світлині вояки несуть надутий човен до води. На долішньому образці бачимо, як до кожного човна всіло вигідно десять вояків.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

✝

В Акрон, Огайо, помер по короткій недузі та операції член Бр. Сош. св. Духа, від. 295. У. Н. Союзу,

СТЕФАН ВІЛЬХА.

Покійний походив зо села Гомнинець, пов. Самбір.

Бл. п. Стефан був все тихої вдачі. Полишив жену Катерину, сина Андрія при американськім війську і сина Миколу, котрий також на днях має йти до війська.

Похорон відбувся 20. марта 1942. р.

Най прибрана земля дасть Йому вічний супокій!

В. Пулк, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ТАРЗАН, ч. 535. Скок у небезпеку.

З великим занепокоєнням глядів Тарзан, як стріли із шаленою швидкістю мчали в сторону Тома.

Одна з них поминула Тома, одначе врізалася гостро в шнур, на якій гойдався Том.

Під вагою та тягарем Тома, линва тріснула, а Том з великою скорістю полетів вділ — в саму середину вояків.

Тимчасом і Зеля була в небезпеці. Вилйено загрозив, що убє її, якщо Гуйон не піддається.

ПРОТОКОЛ
З РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ

(3)

ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКЕ ВІДБУЛОСЯ В ДНЯХ ВІД 23-ГО ДО 27-ГО ЛЮТОГО 1942 РОКУ В ДОМІ У. Н. СОЮЗУ ПІД Ч. 81-83 ГРЕНД СТРІТ, ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Повнолітні члени були обезпечені в таких клясах:

У старому роді обезпечення	342
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками до 70 року життя	815
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками впродовж 20 років	5,086
В обезпеченні, платнім за життя з вкладками впродовж 20 років	2,772
В новім обезпеченні на ціле життя для нових членів	7,049
В новім обезпеченні, на ціле життя для старих членів	13,559
Разом	29,623

Діти були обезпеченні в таких клясах:

У клясі 1. Молодечого Департаменту	5,858
У клясі 2. Молодечого Департаменту	1,606
У клясі 3. Молодечого Департаменту	2,065
У клясі 4П. на $ 250. Молодечого Департаменту	13
У клясі 4П. на $ 500. Молодечого Департаменту	164
У клясі 4П. на $1000. Молодечого Департаменту	33
У клясі 5Е. на $ 250. Молодечого Департаменту	35
У клясі 5Е. на $ 500. Молодечого Департаменту	133
У клясі 5Е. на $1000. Молодечого Департаменту	24
Разом	9,931

Маючи на увазі, що з початком 1941 року було всіх повнолітніх членів і дітей разом 38,167, а знов з кінцем 1941 року те загальне число виносило 39,554, то загальний приріст у членах за рік 1941 виносив 1,387.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ВІД 1-го ЛИПНЯ ДО 31-го ГРУДНЯ 1941. Р.

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, означений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду:	Сума:	Разом:
Peoples Trust Co.	Shamokin, Pa.	558	Sav. Dept.	Mortuary Fd.	$ 4,883.25	$ 4,883.25
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	182,746	Sav. Dept.	Adm. Fd.	3,259.10	
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	202,352	Sav. Dept.	Adm. Fd.	2,790.51	6,049.61
First National Bank	Jersey City, N. J.	656	Sav. Dept.	Indg. Fd.	1,125.11	
First National Bank	Jersey City, N. J.		Real Estate Dept.		41,233.01	42,358.12
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	15,522.72	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't.		3,131.64	18,654.36
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.	16,279	Sav. Dept.	Mort. Fd.	848.92	848.92
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	13,214.83	13,214.83
Elizabethport Banking Co.	Elizabeth, N. J.	16,091	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,014.94	2,014.94
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	1,564	Sav. Dept.	Mort. Fd.	12,747.49	12,747.49
National State Bank	Elizabeth, N. J.	6,482	Sav. Dept.	Reserve Fd.	998.95	998.95
Central Home Trust Co.	Elizabeth, N. J.	5,899	Sav. Dept.	Mort. Fd.	1,995.08	1,995.08
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	4,370.10	4,370.10
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.	105,713	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,090.08	2,090.08
Howard Sav. Institution	Newark, N. J.	547,638	Sav. Dept.	Mort. Fd.	3,243.65	3,243.65
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	56,218.98	
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Dividend	49,009.35	105,228.33
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Adm. Fd.	71,380.05	
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Indg. Fd.	16,007.71	87,387.76
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Orphan's Fd.	8,767.26	8,767.26
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	20,600	Sav. Dept.	Adm. Fd.	7,512.71	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Concord Fd.	4,477.46	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	1,011.81	13,001.98
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	80,084.02	80,084.02
Bankers Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	83,983.04	83,983.04
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont. Can.		Check Acc't		14,297.44	14,297.44
Security Bank & Trust Co.	Philadelphia, Pa.		Check Acc't	National Fd.	5,000.00	5,000.00
Ukrainian Savings Co.	Cleveland, O.		Sav. Dept.	Mort. Fd.	5,000.00	5,000.00
				Total	$516,219.21	$516,219.21

Готівка молодечого департаменту У. Н. Союзу знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду:	Сума:	Разом:
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	3,730	Sav. Dept.	Mort. Fd.	$ 1,804.03	
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	10,474	Sav. Dept.	Mort. Fd.	983.34	$ 2,787.37
Harmonia Mutual Sav. Ass'n	Elizabeth, N. J.	21,446	Sav. Dept.	Adm. Fd.	23,364.79	23,364.79
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	8,783.83	8,783.83
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	18,336	Sav. Dept.	Adm. Fd.	4,036.90	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	1,310.17	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		3,340.70	8,687.77
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	10,180.28	10,180.28
First National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't		6,255.35	6,255.35
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		891.92	891.92
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont. Can.		Check Acc't		2,333.75	2,333.75
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't		8,256.93	8,256.93
				Total	$71,541.99	$71,541.99

Готівка Сиротинця-захисту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
U. S. Saving Bank of Newark, N. J.	Newark, N. J.	140,488	Sav. Dept.	$ 170.22	$ 170.22
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.		Check Acc't	442.37	442.37
			Total	$ 612.59	$ 612.59

Фонд ім. С. Ядловського ульокований:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	5,279	Sav. Dept.	$ 219.58	$ 219.58

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ВІД 1-го ЛИПНЯ ДО 31-го ГРУДНЯ 1941. Р. — ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ.

П Р И Х О Д И:

	3 місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сірітські части	Звороти до нар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резерви і Мол. Деп.	Звороти підписки на бонди і т. п.	Друкарня, книгарня і т. п.	Сплати морґеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Продаж реальностей	Переноси на обниження реальностей	Прихід до фонду Згоди Братств	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ
Липень	60,939.40	5,442.67	2,762.47	312.82	49.42	7,712.36	12,414.07	1,425.10	15.00	2,678.80	47,345.72		16,518.81	215,400.00	9,293.64				105.19	382,415.47
Серпень	56,038.17	5,230.55	2,388.03	958.79		1,318.75	12,499.25	247.78	20.00	1,505.80	15.59		48,254.04	59,131.25	3,111.34				50.00	190,769.34
Вересень	57,819.69	6,062.56	6,517.01	1,319.33			12,435.05	173.34	21.33	1,313.80			18,960.02	25,187.50	2,404.79	6,000.00			209.00	138,426.42
Жовтень	60,916.32	2,517.57	2,659.68	992.26			12,644.40	441.91		851.30	1,064.75		33,263.89		2,405.39	27,936.90			53.00	145,747.37
Листопад	58,189.80	5,843.75	1,946.73	693.99		2,100.00	12,703.45	423.58	15.00	606.30	458.27		32,614.11	40,200.00	3,140.84		3,000.00		127.29	162,063.11
Грудень	62,736.94	5,968.08	18,299.65	722.89	209.58		15,695.12	2,483.10	20.00	1,982.30	14,097.24	1,927.08	27,755.11		4,010.97		56,142.82		128.00	212,178.88
Разом	356,640.32	31,065.18	34,573.57	5,000.08	259.00	11,131.11	78,391.34	5,194.81	91.33	8,943.30	62,981.57	1,927.08	177,365.98	339,918.75	24,366.97	33,936.90	59,142.82		672.48	1,231,602.59

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністраційний фонд	Резервовий фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сірітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиція в морґеджах	Інвестиція в бондах	Інвестиція в реальностях	Позички членам	Друкарня і книгарня	Notes	Інші розходи	Contingent Fund				РАЗОМ
Липень	37,440.02	14,680.33		568.00	2,549.04	510.00	49,524.54	477.51		100,000.00		2,382.91								208,132.35
Серпень	35,224.45	7,164.63		929.38	2,418.22	20.00	1,353.56	953.31				1,380.28				437.17				49,881.00
Вересень	17,627.31	9,760.57			1,490.60		588.35	423.78	4,500.00	81,872.28		1,589.23				103.48				117,955.60
Жовтень	22,157.93	16,737.32			2,058.36	25.00	281.33	403.36	27,000.00	530,000.00	936.90	2,243.00				88.66				601,931.86
Листопад	31,348.47	7,683.97			2,128.94		851.80	444.39	335.75	101,210.00	3,000.00	1,633.32				436.18				149,072.82
Грудень	42,918.64	23,123.62		8,461.38	3,137.20	1,183.14	2,208.71	481.49	328.92	156,000.00	28,400.00	792.88				21,283.12				288,319.10
Разом	186,716.82	79,150.44		9,958.76	13,782.36	1,738.14	54,808.29	3,183.84	32,164.67	969,082.28	32,336.90	10,021.62				22,348.61				1,415,292.73

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА 1941. РІК.

П Р И Х О Д И:

	3 місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сірітські части	Звороти до нар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резерви і Мол. Деп.	Звороти підписки на бонди і т. п.	Друкарня, книгарня і т. п.	Сплати морґеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Продаж реальностей	Переноси на обниження реальностей	Прихід до фонду Згоди Братств	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ
1-ий ½ рік	356,823.27	31,570.65	23,833.22	25,314.87	125.98	11,628.62	73,951.81	3,264.78	285.90	3,724.76	3,461.59		61,084.53	748,365.00	13,890.13				406.00	1,357,731.11
2-ий ½ рік	356,640.32	31,065.18	34,573.57	5,000.08	259.00	11,131.11	78,391.34	5,194.81	91.33	8,943.30	62,981.57	1,927.08	177,365.98	339,918.75	24,366.97	33,936.90	59,142.82		672.48	1,231,602.59
Разом	713,463.59	62,635.83	58,406.79	30,314.95	384.98	22,759.73	152,343.15	8,459.59	377.23	12,668.06	66,443.16	1,927.08	238,450.51	1,088,283.75	38,257.10	33,936.90	59,142.82		1,078.48	2,589,333.70

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністраційний фонд	Резервовий фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сірітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиція в морґеджах	Інвестиція в бондах	Інвестиція в реальностях	Позички членам	Друкарня і книгарня	Notes	Інші розходи	Contingent Fund				РАЗОМ
1-ий ½ рік	219,162.09	76,218.08	450.51	57,005.15	16,641.03	4,015.00	7,972.61	2,787.07	47.54	671,018.75		32,143.42								1,087,461.25
2-ий ½ рік	186,716.82	79,150.44		9,958.76	13,782.36	1,738.14	54,808.29	3,183.84	32,164.67	969,082.28	32,336.90	10,021.62				22,348.61				1,415,292.73
Разом	405,878.91	155,368.52	450.51	66,963.91	30,423.39	5,753.14	62,780.90	5,970.91	32,212.21	1,640,101.03	32,336.90	42,165.04				22,348.61				2,502,753.98

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ.

Готівка з кінцем червня 1941. осталася	$ 699,909.35
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1941.	1,231,602.59
Разом	$1,931,511.94
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1941.	1,415,292.73
Готівка з кінцем грудня 1941. року остається	$516,219.21

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 1941. РІК.

Готівка з кінцем 31. грудня 1940. р. осталася	$ 429,639.49
Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1941. р.	2,589,333.70
Разом	$3,018,973.19
Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1941. р.	2,502,753.98
Готівка з кінцем грудня 1941. року остається	$ 516,219.21

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 516,219.21
Морґеджі	1,082,891.31
Бонди	2,684,378.68
Реальности	951,708.77
Позички членам	573,965.60
Друкарня і книгарня	11,507.28
Ноти	1,925.00
Разом	$5,822,595.85

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$5,181,461.32
Адміністраційний фонд	174,912.84
Запомоговий фонд	82,572.32
Народний фонд	9,634.24
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	132,653.52
Резервовий фонд	12,587.02
Посмертний фонд старого роду обезпечення	72,769.47
Фонд Згоди Братств	29,123.53
Сірітський фонд	126,881.59
Разом	$5,822,595.85

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД. 1. ЛИПНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1941. Р.

П Р И Х О Д И.

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Заробок на бондах	Звороти	Сплати морґеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати позичок	Продаж реальностей	Обниження вартости реальностей	РАЗОМ
Липень	3,759.11	114.33	373.95	795.00			235.15		211.46	35,000.00				40,489.00
Серпень	3,215.08	631.25	1,219.04	801.00					1,981.91					7,848.28
Вересень	3,254.00	839.49	388.65	812.91					3,636.14			4,000.00		12,931.19
Жовтень	3,493.04	75.00	363.22	791.00		2.49			198.82		31.00			4,954.57
Листопад	3,229.23	500.00	815.61	791.00			525.00		434.40	10,050.00				16,345.24
Грудінь	3,560.45	979.32	570.53	796.81	250.71				6,871.73				750.92	13,780.47
Разом	20,510.91	3,139.39	3,731.00	4,787.72	250.71	2.49	760.15		13,334.46	45,050.00	31.00	4,000.00	750.92	96,348.75

Р О З Х О Д И.

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друки, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п.	Видатки на реальности	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Дивіденда	Процент на бондах і морґедж.	Інші звороти	Обниження вартости стаків	Інвестиції в морґеджах	Інвестиції в бондах	Втрата на реальностях	Втрата на бондах	РАЗОМ
Липень	266.00	41.29	347.64	39.22	475.00	90.47	25.00	227.78	18.80		2,365.80									3,897.00
Серпень			432.40		600.00	220.29	25.00	786.20	1.00		1,505.80		41.11				5,212.50			8,824.30
Вересень		107.21	344.80		600.00	38.20	25.00	263.02	7.00		1,318.80		85.17			2,500.00	21,143.75	661.35		27,094.30
Жовтень		191.75	433.59	41.62	600.00	374.23	25.00	165.40	309.55		851.30						39,000.00			41,992.44
Листопад	10.00	22.26	351.58		600.00	38.96	25.00	707.91	6.00		606.30		30.00				10,700.00			13,098.01
Грудень		61.05	344.80	55.33	600.00	246.83	25.00	365.79	381.19		1,458.30			5,581.17	750.92	2,500.00				12,370.38
Разом	276.00	423.56	2,254.81	136.17	3,475.00	1,008.98	150.00	2,516.10	723.54		8,106.30		156.28	5,581.17	750.92	5,000.00	76,056.25	661.35		107,276.43

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗУ. — ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1941-ший.

П Р И Х О Д И.

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Заробок на бондах	Звороти	Сплати морґеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати позичок	Продаж реальностей	Обниження вартости реальностей	РАЗОМ
1-ий ½ рік	18,447.65	3,270.86	3,696.73	4,580.50	13.79		365.00		4,624.83	59,975.00				94,974.36
2-ий ½ рік	20,510.91	3,139.39	3,731.00	4,787.72	250.71	2.49	760.15		13,334.46	45,050.00	31.00	4,000.00	750.92	96,348.75
Разом	38,958.56	6,410.25	7,427.73	9,368.22	264.50	2.49	1,125.15		17,959.29	105,025.00	31.00	4,000.00	750.92	191,323.11

Р О З Х О Д И.

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друки, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п.	Видатки на реальности	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Дивіденда	Процент на бондах і морґедж.	Інші звороти	Обниження вартости стаків	Інвестиції в морґеджах	Інвестиції в бондах	Втрата на реальностях	Втрата на бондах	РАЗОМ
1-ий ½ рік	1,242.00	1,028.40	2,252.18	82.97	2,850.00	905.15	150.00	2,665.62	44.02	1,525.00	2,207.10	2,011.30					50,000.00		13.91	66,977.65
2-ий ½ рік	276.00	423.56	2,254.81	136.17	3,475.00	1,008.98	150.00	2,516.10	723.54		8,106.30		156.28	5,581.17	750.92	5,000.00	76,056.25	661.35		107,276.43
Разом	1,518.00	1,451.96	4,506.99	219.14	6,325.00	1,914.13	300.00	5,181.56	767.56	1,525.00	10,313.40	2,011.30	156.28	5,581.17	750.92	5,000.00	126,056.25	661.35	13.91	174,254.08

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ.

Готівка з кінцем червня 1941. осталася ____$ 82,469.67
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1941. 96,348.75

Разом ____ $178,818.42
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1941 107,276.43

Готівка з кінцем грудня 1941. р. остается __$ 71,541.99

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 1941. РІК.

Готівка з кінцем грудня 1940. р. осталася __$ 54,472.96
Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1941. 191,323.11

Разом ____ $245,796.07
Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1941. 174,254.08

Готівка з кінцем грудня 1941. р. остается __$ 71,541.99

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 71,541.99
Морґеджі	130,764.75
Бонди	243,460.18
Реальности	50,000.00
Позички членам	155.00
Разом	$495,921.92

Стан довжний:

Посмертний фонд	$412,249.60
Адміністраційний фонд	83,672.32
Разом	$495,921.92

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ
за час від 1. липня до 31. грудня 1941.

Готівка з кінцем червня 1941. року осталася	$5,747.21
Процент з банку	16.56
Процент від бондів	348.82
Разом	$6,112.59

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	$5,500.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

З перенесення	$6,112.59
Інвестовано в бондах	5,500.00
Готівка з кінцем грудня 1941. року остається	$ 612.59
Інвестиції в бондах	$38,279.95
З кінцем 31. грудня 1941. року фонд Захисту-Сиротинця є	$38,892.54

Звіт Захисту-Сиротинця за 1941. рік.

Готівка з кінцем 31. грудня 1940. р. осталася	$ 9,466.33
Процент від бондів за час від 1. січня до 31. грудня 1941. року	616.32
Процент з банків за час від 1. січня до 31. грудня 1941. року	31.50
Продаж бондів	5,000.00
Разом	$15,114.15
Втрата на бондах	1.56
Остається	$15,112.59
Інвестовано в бондах в 1941. році	14,500.00
Готівка з кінцем 31. грудня 1941. р. остається	$ 612.59
Інвестиції в бондах	38,279.95
З кінцем 31. грудня 1941. року фонд Захисту-Сиротинця остається	$38,892.54

ЗВІТ ФОНДУ БЛ. П. С. ЯДЛОВСЬКОГО
за час від 1. липня до 31. грудня 1941. року.

Готівка з кінцем червня 1941. року осталася	$ 693.29
Процент з банку	3.46
Процент від бондів	22.83
Разом	$ 719.58
Інвестовано в бондах	500.00
Готівка з кінцем 31. грудня 1941. року остається	$ 219.58
Інвестовано в бондах	2,500.00
З кінцем 31. грудня 1941. року фонд бл. п. С. Ядловського остається	$2,719.58

Звіт фонду бл. п. С. Ядловського за 1941. рік.

Готівка з кінцем грудня 1940. року осталася	$2,679.90
Процент з банків	16.85
Процент від бондів	22.83
Разом	$2,719.58
Інвестовано в бондах	2,500.00
Готівка з кінцем 31. грудня 1941. р. остається	$ 219.58
Інвестиції в бондах	2,500.00
З кінцем 31. грудня 1941. року фонд бл. п. С. Ядловського остається	$2,719.58

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

З кінцем 31. грудня 1941. р. майно старших членів виносило	$5,822,595.85
З кінцем 31. грудня 1941. р. майно Молодечого Департаменту У. Н. Союзу виносило	495,921.92
З кінцем 31. грудня 1941. р. було майна Захисту-Сиротинця на суму	38,892.54
З кінцем 31. грудня 1941. р. було у фонді бл. п. Семена Ядловського	2,719.58
Разом	$6,360,129.89
Майно У. Н. Союзу з кінцем 31. грудня 1940. року було	5,967,093.22
Загальний приріст майна У. Н. С. в 1941. р. є	$ 393,036.67

Контрольна Комісія уважає за потрібне ствердити ще слідуюче:

1. З кінцем 1941. року були невиплачені такі посмертні запомоги: Григорій Лешко, від. 56, $300; Роман Ілечко, від. 65, $200; Анна Лисак, від. 76, $202.92; Дмитро Нищот, від. 38, $1,000; Фридрик Кашуба, від. 444, $500; Михайло Зварич, від. 306, $500. Згадані виплати здержано з браку відповідних доказів леґального характеру.
2. Усі інвестиції в бондах обох департаментів платять точно відсотки.
3. Дім У. Н. Союзу, який в 1941. році був оцінений на $95,000, приніс 4.62%, а на рік 1942. цю інвестицію обнижено до $90,000.
4. Крім того, У. Н. Союз має 27 реальностей, в котрих є інвестовано $911,708.77. Ця інвестиція принесла в році 1941. — 4.93%.
5. Усі морґеджі У. Н. Союзу, крім одного, який знаходиться в стані перебрання, принесли в 1941. році 4.91%, а загальне майно У. Н. Союзу в році 1941. принесло 3.70%.

Активи, які не є зараховані до загального майна У. Н. Союзу:

1. Відсотки від морґеджів, які мали бути заплачені в 1941. році, а не були, виносять	$ 4,928.89
2. Нагромаджені відсотки (ACCRUED) від морґеджів, котрих речинець плачення припадає в році 1942. виносять	6,268.60
3. Залеглі відсотки від членських пожичок, котрі мали бути заплачені в 1941. році, а не були, виносять	16,267.78
4. Залеглі нагромаджені відсотки від членських пожичок, котрих речинець плачення припадає в 1942. році, виносять	9,439.44
5. Залеглі ренти від реальностей, які мали бути заплачені в 1941. році, а не були, виносять	3,325.00
6. Нагромаджені відсотки від бондів, яких речинець плачення припадає на 1942. рік, виносять	21,721.00
7. Залеглі місячні вкладки відділів У. Н. Союзу, які мали бути заплачені в 1941. році, а не були, виносять	3,035.09
Разом	$64,985.80

Контрольна комісія уважає, що зпізнення з вкладками відділів утрудняє книгове діловодство У. Н. Союзу, тому на другий раз контроля буде змушена подати імена зпізнених відділів до загального відома.

Українська Пресова і Книжкова Спілка була зобовязана платити У. Н. Союзови $800 місячного ренту за винайм льокалю і друкарських машин. Теперішні обставини показали, що Спілка не була в змозі платити зобовязаного ренту, а тому екзекутивний комітет У. Н. Союзу знизив Спілці рент з $800 на $416.67 місячно, від 1-го липня 1941. року. Одначе спілка довгує ще далі залеглого ренту $4,800.02.

Усі реальності У. Н. Союзу є обезпечені 100% асекурацією від вогню і „поблик „лайебіліти".

Вартість книгарні У. Н. Союзу виносить з кінцем року 1941. — $3,921.62. Вартість друкарських машин У. Н. Союзу виносить з кінцем року 1941. — $7,585.60. Ці суми є подані в майні У. Н. Союзу.

Пропамятної книги У. Н. Союзу з кінцем року 1941. лишається 6,571 примірників.

Смертність в членстві У. Н. Союзу за 1941. рік представляється так:

Департамент старших	71.5%
Департамент молодечий	8.8%
Пересічна смертність	68.1%

Оцінка членських грамот обох департаментів виносить 154.1%.

Зі загального числа 29,623 повнолітних членів, лише 10,157 членів платять 30 центів місячно за „Свободу", що виносить місячно $3,047.10.

Знов У. Н. Союз платить Українській Пресовій і Книжковій Спілці $3,595.00 за „Свободу", а за „Юкрейніен Вікли" $600 місячно, так що У. Н. Союз докладає до членів $1,147.90 місячно.

Згідно з рішенням конвенції слідуючі урядники є бондовані: гол. предс. Микола Мурашко на $10,000; секретар Дмитро Галичин на $5,000; касієр Роман Слободян на $75,000. Ці бонди знаходяться в руках гол. контрольної комісії.

Колектор рентів п. Стасюк є бондований на $5,000 і $2,000 від грабунку, які то бонди знаходяться в руках екз. комітету У. Н. Союзу.

Історія Грушевського в англійській мові, видана пресою Єйлського університету для У. Н. Союзу в 2,050 примірниках, коштує $3,351.20.

Богдан Хмельницький — книжка, видана У. Н. Союзом в англійській мові в 1,020 примірниках, коштувала $1,183.14.

Інвестиції в бондах є збільшені на $472,848.53, це є на 24%, а інвестиції в морґеджах зменшилися на $219,203.59, це є на 15%.

Інвестиція в нотах зменшилася на $1,000.

З огляду на ріжні напади і клевети, які появлялися в деяких ґазетах проти У. Н. Союзу, головна контрольна комісія перевела основну контролю та звернула спеціяльну увагу на провірку орґанізаційного життя У. Н. Союзу. У тій цілі докладно провірила кореспонденцію і засягла окремих інформацій всіх членів екзекутиви У. Н. Союзу та адвоката, а по осягненню опінії і окремих інформацій від відповідних державних чинників, головна контрольна комісія отсим стверджує та запевняє членів, що всякі розповсюднювані клевети і напади проти У. Н. Союзу не мають ніякої основи.

Найкращою відповіддю на того рода обвинувачення є посилена праця в користь Америки в її стремлінню розгромити всіх тоталітарних диктаторів.

ЗА ГОЛОВНУ КОНТРОЛЬНУ КОМІСІЮ:

Дмитро Капітула, Д-р Вол. Ґалан, Д-р А. Т. Кібзей, Роман І. Смук, Степан Куропась.

(Дальше буде).